

Siri Kolu: *Kesän jälkeen kaikki on toisin* (Otava, 2016)

Petra on ollut Peetu niin kauan kuin hän muistaa. Yhtä kauan hän muistaa haaveilleensa tulemisesta siksi ihmiseksi, joka hän oikeasti on. Kesä on välitila: Edessä siintää täysi-ikäisyys ja sukupuolenkorjausleikkaus, jonka onnistumisesta ei voi olla varma. Menneisyydessä on kipeät muistot elämästä oletusten ja ahtaiden lokerojen puristuksessa. Purjelennot isän kanssa vievät Peetun vapaaseen ja painottomaan tilaan, mikä helpottaa odotuksen tihentävää painoa. Taivaan ja maan välissä on pakko luottaa, olla totta.

Kenelle? *Kesän jälkeen kaikki on toisin* on todellinen pieni suuri kertomus: vain reilun sadan sivun mittainen pienoisromaani tuo tarinansa myös sellaisten lukijoiden ulottuville, joille massiivinen kirjajärkäle olisi ylivoimainen urakka. Minäkertojan ääni on vahva ja todellinen, ja ilmavaa lausetta on mukava lukea. Kirja sopii hyvin yläkoululaisten ja nuorten aikuisten maailmaan, jossa itseksi tulemisen kysymykset ovat yhtä tärkeitä kuin elämä itse.

OMAT KANSAT, OMAT KIELET

- *Miks sun pitää lentää? Miksi?*
- *Leikkauksen jälkeen mä en saa lentää vähään aikaan, sanoin.*
- *Siksi.*
- *En minä sitä kysynyt, Aamu sanoi.*
- *No miksi sun pitää kiivetä?*
- *Sellainen mä olen, Aamu sanoi. – Seinämäkansaa.*
- *No eikö tuo ole vastaus? kysyin.*

Meillä kummallakin on kansamme. Oma kielemme. (s. 84.)

Aamu kiipeää ja on seinämäkansaa ja Peetu lentää ja on lentäjäkansaa. Heillä on oman kansansa kieli ja olemisen tapa. Mikä olisi sinun kansasi? Miten kansasi tavat tulevat ilmi olemisessä tai kielessäsi? Kirjoita kuvaus päivästä tai hetkestä, jossa olet oman kansasi, oman olemisesi, oman kieleesi parissa.

SÄÄILMIÖITÄ

Mun pilvet riippuu alhaalla, mulla ei ole näkyvyyttä minkään suhteen, ei ainakaan kahdeksaa kilometriä. Mä en näe huomiseen. (s. 56.)

Peetu kuvaa omaa tunnetilaansa sääilmiön kautta. Listaa erilaisia säätiloja ja sääilmiöitä. Valitse niistä yksi ja kirjoita pieni pätkä, jossa kuvaat säätä tai juuri tuon päivän ilmastoja. Muuta lopuksi teksti minä-muotoon.

HÄN ON SE

Pyry on se, joka laiturilta onkiessaan sai aina vähän helvetisti kalaa ja pyysi aina isältä, että se tappais ne kalat, kun se ei itse pystynyt. Ja minä kysyin että miksi sitten ongit, eikä se osannut vastata.

Pyry juotti mulle likööriä ja sai mut juomaan, kun lupasi että sen jälkeen vaan rakastaa kaikkia eikä jaksa vihata ketään.

Pyry opetti mut sukeltamaan ja kiipeämään katolle ja höyryttämään auki koululta tulleet, vanhemmille tarkoitetut suljetut kirjekuoret. (s. 64.)

Keksi paljon ihania ja kamalia tekemisiä. Mikä on ihaninta ja mikä kamalinta, mitä voi tehdä kaverin kanssa tiistai-iltana? Mikä on kamalinta ja mikä ihaninta, mitä voi tapahtua 10-vuotissynttäreillä? Mikä on kamalinta ja mikä ihaninta, mitä voi tehdä juhannuksena? Entäpä hiihtolomalla ja vappupäivänä? Tee lista hänestä, joka tekee listaamiasi asioita edellisen tekstin tapaan: *Hän on se, joka... Hän on se, joka...* Millainen henkilö tekstiisi piirtyy?

OLIPA KERRAN

Olipa kerran hyppynaru, jota en koskaan hyppinyt. Tai köytin sillä kaverin keinuun, mutta sitä ei lasketa.

Olipa kerran kevätjuhlamekko joka jäi sängylle. (- -)

Olipa kerran alusvaatepitsi jota ihminen ei voi käsittää.

Olipa kerran lelukuvasto, joka lensi roskiin ja tulee ja ojaan, koska siinä pojat kaivaa kaivurilla ja tytöt irtihakattua meikkipäätä. Olipa kerran joululahjatoiveet joissa piti tunnustaa väriä, farkunsinistä. (s. 41–42.)

Mieti, mitkä esineet ovat tärkeitä 2-vuotiaalle, 8-vuotiaalle, 13-vuotiaalle, 25-vuotiaalle ja 60-vuotiaalle. Listaa jokaiseen ikään liittyen kolme esinettä. Kun lista on valmis, valitse jokaiseen kohtaan se kaikkein kiinnostavin. Mieti tilanne, jossa juuri kyseisen ikäinen henkilö käyttää esinettä. Kirjoita *Olipa kerran* -tyylinen teksti, jossa esineet ovat mukana.

TOINEN TARINA

Ja mä istun hiljaa, katson pilviä kun ne syöksyy, katson lokkeja, me lennetään lokkien kanssa, me ollaan tulossa alas, ja mä tajuan, että jossain on se toinen tarina, mun äitini tarina, sellainen mistä mulla ei ole aavistustakaan. Sillä on yhtä suuri oikeus sanoa että tää on mun asia, mun hetki ja tarina, mun poikani ei liity siihen millään tavalla. (s. 30.)

Kirjoita minämuotoinen teksti (todellinen tai keksitty), johon liittyy myös joku muu henkilö. Kokeile kirjoittaa sama hetken kuvaus jonkun toisen samassa tilanteessa mukana olevan näkökulmasta.